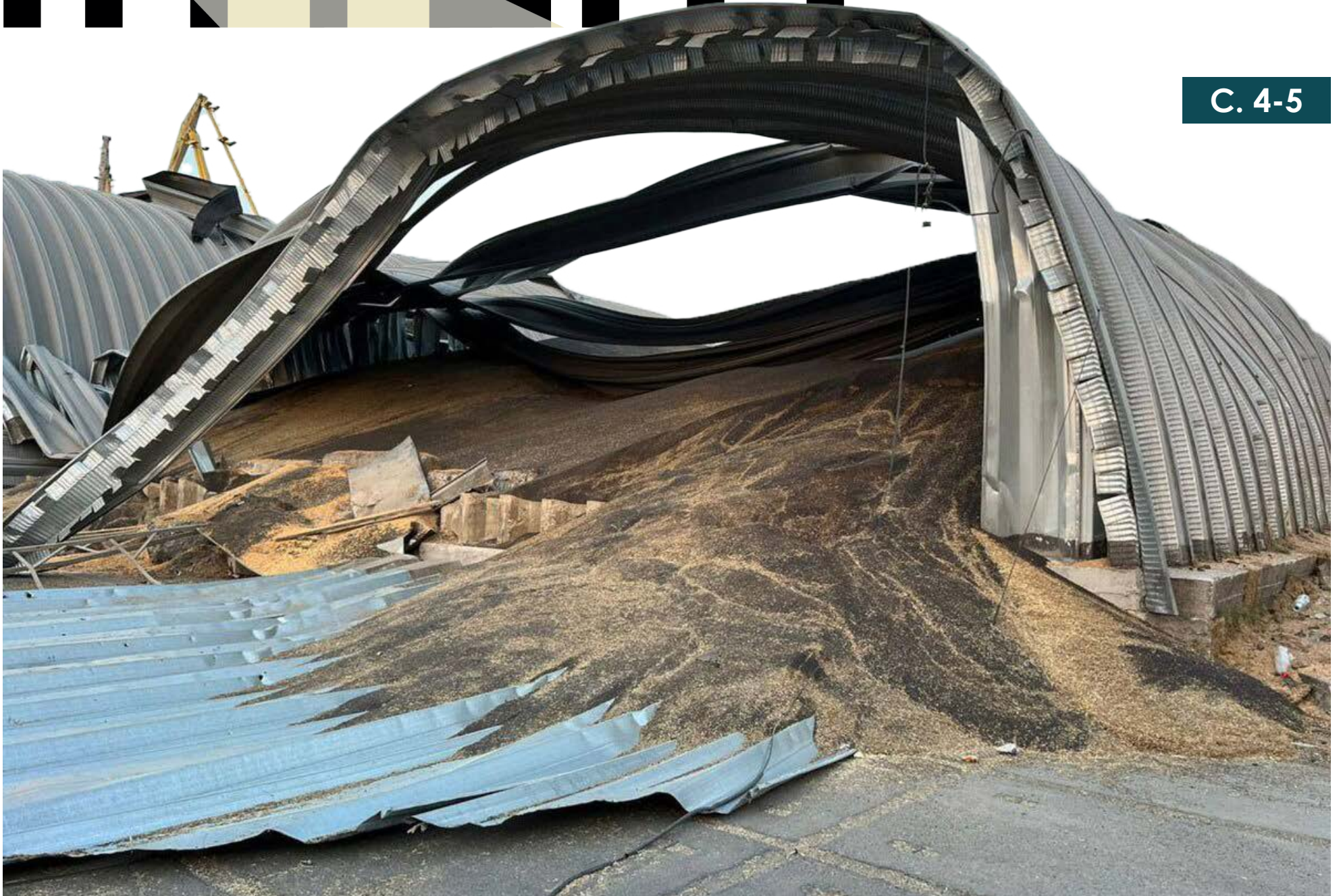

НЕЗАЛЕЖНА ГАЗЕТА ВИБОРЦІВ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ

ІНТЕНТ

№7-8
(160-161)
липень-серпень 2023

С. 4-5

ПРОДОВОЛЬЧИЙ ТЕРОР: ХРОНІКА ОБСТРІЛІВ

ТАКОЖ У НОМЕРІ:

ЯК ПІДГОТУВАТИ ОСЕЛЮ ДО ЗИМИ С. 12

25 МІЛЬЙОНІВ НА ГУЧНОМОВЦІ:
ОГЛЯД СЕСІЇ ОДЕСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

С. 2

25 МІЛЬЙОНІВ НА ГУЧНОМОВЦІ: ОГЛЯД СЕСІЇ ОДЕСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

Сесія, що відбулася 25 серпня, включала лише три питання. Проте частина з них викликала суспільний резонанс.

Найбільше депутати акцентували на внесений з голосу проєкт рішення про зняття коштів з пункту про капітальний ремонт будівлі Київського районного суду Одеси загальною вартістю 106 мільйонів гривень.

Лише 17 депутатів ("ЄС" - 9, "Слуга народу" - 6 і два позафракційні) підтримали поправку від депутатів бюджетної комісії **Олексія Потапського, Олега Звягіна та Вадима Мороховського**, тож зняти статтю з фінансування не змогли.

Реакцією на це рішення став пікет, який провела 28 серпня керівниця благодійного фонду "Корпорация монстрів" **Катерина Ножевнікова**. Його було

анонсовано як одиночний протест, проте акція під Одеською міською радою переросла в повноцінний мітинг через бажання одеситів підтримати волонтерку.

Катерина Ножевнікова виступає проти витрати бюджетних коштів - сотень мільйонів гривень - на ремонті судів, театрів, дитсадків.

ПРОЄКТИ НАДАЛИ МЕНШ АНІЖ ЗА ДОБУ

Порядок денний депутатів та громадськості повідомили лише за день до сесії, що значно обмежує можливості детального вивчення та корегування проєктної документації.

Більш за те, Одеська міська рада закрила онлайн-трансляцію сесії депутатських комісій і обмежила доступ до протоколів, що не дозволяє громадськості зрозуміти деталі вказаних проєктів.

В опублікованій інформації на сайті міста немає пояснювальних записок до проєктів. Тож зрозуміти, за що мають голосувати депутати, громаді неможливо.

25 МІЛЬЙОНІВ НА ГУЧНОМОВЦІ

Перше питання, що одностайно підтримали депутати, стосувалося змін до Міської цільової програми цивільного захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного і природного характеру, забезпечення пожежної безпеки на території Одеси на 2022-2026 роки.

Суть питання - у виділенні 25 млн 500 тис. грн на придбання та налаштування пристроїв гучного мовлення, програмного забезпечення, організації безперебійної роботи допоміжного обладнання 150 вузлів оповіщення.

З них:

- 50 вуличних вузлів оповіщення в парках, скверах, бульварах, поблизу приватного сектору;

- 100 вузлів оповіщення встановити на фондах закладів освіти та медичних закладах.

Така сума в бюджеті на 25% вища, аніж, наприклад, закуповувала Херсонська ОВА.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ "ЗАКРИТИХ" ПЛЯЖІВ ТА ДОПОМОГА ВІЙСЬКОВИМ

Найменше інформації доступно по програмі "Безпечне місто Одеса". Якщо секретність у напрямках допомоги нашим захисникам зрозуміла, то питання, чому немає детального опису таких пунктів як забезпечення діяльності Комунальної установи "Центр інтегрованої системи відеоспостереження та відеоаналітики міста Одеси (Центр - "077")", у тому числі шляхом придбання спеціалізованого автомобільного транспорту, викликає питання. Адже як може закупівля техніки на 15 мільйонів покращити обслуговування відеоконтролю - питання. Більш за те, в місті існує чимало підприємств з технікою. Тому для оцінки необхідності закупівель варто було б оцінити, як змінився обсяг роботи та використання техніки всіх КУ та КП у комплексі.

Притому переліку техніки на закупівлю в проєкті рішення немає.

Таке ж питання викликає пункт рішення "Придбання, утримання та ремонт основних засобів та облаштування рятувальних постів, баз-стоянок маломірного водного транспорту".

В Одесі наразі працюють 6 з 69 пляжів міста. З них два знаходяться в оренді. Тож виникає питання чому, якщо лише десята частина пляжів відкрита для відвідування, треба дооснащувати рятувальні пости?

ЗМІНИ ДО БЮДЖЕТУ

У своїй більшості зміни до бюджету стосувалися субвенцій.

Окремої уваги заслуговує пункт про поліпшення житлових умов для сімей ветеранів, в якому зменшено фінансування на 795 тисяч 634 грн.

Тобто на тлі активних воєнних дій на вказаний пункт не збільшують, а навпаки зменшують фінансування.

Наше видання одним з перших почало вести текстові онлайн-трансляції сесій Одеської міської та обласної ради.

Стежте за діяльністю місцевої влади разом з нами:

Авторка:
Олеся Калайтович

ЧИ МОЖНА КУПУВАТИ ЗАМІСТЬ БРУКІВКИ ДРОНИ ДЛЯ ЗСУ: РОЗ'ЯСНЕННЯ ЕКСПЕРТА

Починаючи із середини липня в Україні не вщухають дискусії щодо того, чи можна під час війни виділяти кошти з місцевих бюджетів на бруківку і ремонти, чи на допомогу ЗСУ? Українці почули чимало емоцій від політиків, звинувачень у бік місцевого самоврядування, водночас, на переконання Громадського Партнерства "За прозорі місцеві бюджети!", порозуміння можна досягти лише через суспільний діалог. То чи можна і треба замість ремонтів доріг, укладання бруківки, утеплення шкіл тощо купувати дрони, засоби захисту, транспорт для ЗСУ, - коментує експерт Партнерства Микола Орлов.

Кожен має займатися своїм. Люди - висловлювати бажання, і дуже добре, що вони нарешті почали цікавитися, що і за які кошти купується, проте поки без глибокого занурення в можливість і відповідальність за закупівлі. Законотворці в столиці мають супроводжувати свої претензії законопроектами, постановами та рішеннями, які уможливають висловлене на адресу місцевого самоврядування, а органи місцевої влади - дбати про громади, власну територіальну оборону і чути запити від військових та допомагати в законний спосіб.

Сфера оборони належить до відповідальності держави, а отже, і державного бюджету. Місцевий бюджет не можна використовувати на прямі потреби оборони. Але в місцевих бюджетах реально є гроші, і, швидше за все, саме цей факт спричиняє галас навколо них і бажання столичних чиновників на них впливати. Чи емоційно "купуйте дрони замість фонтанів", чи через законопроекти "зобов'язати спрямовувати 10% ПДФО на цілі оборони країни", навіть роз'яснення Мінфіну з цього приводу є. Багато хто з прихильників ідеї купувати умовно дрони, поки війна триває, звертають увагу на перший пункт листа. А саме: "Органи місцевого самоврядування (далі ОМС) мають право... надавати міжбюджетний трансфер з відповідного місцевого бюджету для здійснення закупівель на потреби оборони країни".

Ось тільки куди цю субвенцію відправити?

Субвенція передбачає, що кошти йдуть на конкретну закупку в конкретну військову частину. За такою схемою купувати можна і зброю. От тільки проблеми є такі: а) місцева влада не знає про такі конкретні потреби, які в/ч мають і які знають у відповідних державних відомствах; б) місцева

влада, можливо, не довіряє загальному кошику, з якого невідомо куди піде її субвенція. І відповідний піар теж, а куди ж без цього? Мовляв, скинулися ми, а допомогли вони. Це вже можна спостерігати, починаючи з обласного рівня при формуванні так званих оборонних бюджетів області.

Можна прийняти відповідну місцеву програму підтримки військовим, а в рамках цієї програми планувати кошти, відправляти субвенцію держбюджету чи конкретній в/ч. От тільки і в/ч не поспішають брати на себе відповідальність здійснювати закупівлі. Мовляв, ви купіть і нам відправте.

То, може, все таки субвенція держбюджету? Ось тільки давайте прочитаємо заключну частину листа роз'яснення Мінфіну для Держказначейства:

"Механізм виділення коштів із спецфонду держбюджету, отриманих за рахунок надходжень за ККД "Субвенція з місцевого бюджету державному бюджету... для забезпечення національної безпеки..." на цей час НЕ визначений і потребує нормативного урегулювання".

То, може, зусилля свої краще спрямувати на пошук цього механізму, аніж на публічне з'ясування стосунків з місцевим самоврядуванням?

Можна розглянути варіант благодійності. У Нацбанку відкритий спецрахунок для потреб армії, яким розпоряджається Міноборони. Але тут дивись пункт вище про загальний кошик і довіру.

І, нарешті, найбільш реальний варіант. Законодавство дозволяє купувати товари подвійного призначення для потреб територіальної оборони, які базуються на території громади, зокрема ДФТГ. Так можна придбати бронжилети, каски, військову форму, радіостанції, транспорт, ремонтувати техніку. До товарів подвійного призначення належать і безпілотики. Такі витрати й так заплановані в річних бюджетах, окремих рішень місцевої влади не потрібно.

Є варіант субвенції іншій громаді, тобто з місцевого в місцевий бюджет, а та відповідно закуповує необхідне. Якщо між громадами є співпраця, то це цілком можливий варіант, але якщо співпраці немає, то резонне пи-

тання: "Ми віддали, а вони вручили і лаври отримали" може виникнути. Так-так, не забуваймо про цей момент, адже кожен керівник громади та активні члени громади задаються питаннями, куди витрачаються кошти, чи є там воїни з нашої громади, чи дійшло обладнання, а чому саме туди тощо. І поки правових шляхів допомоги війську обмаль, ОМС використовують туди, куди дозволено.

А от про доцільність барабанів чи фонтанів, бруківки чи облаштування укриттів - це вже питання про самоконтроль на рівні громади. ОМС теж питають вже про багато речей, які вчора ще здавалися другорядними: це і ті ж укриття, і системи оповіщення, і спецтехніка, і блокпости.

Підсумовуючи

Законодавець та профільні виконавчі структури мають відрегулювати механізм руху коштів від місцевого бюджету на потреби конкретної військової частини, якій хоче допомогти та чи інша громада. Природньо, що в першу чергу ОМС будуть зацікавлені надавати адресну допомогу і тим частинам, де служать їхні жителі. Військова частина, ТрО, яка хоче отримати допомогу,

в т.ч. зі своїх законно сплачених податків, має зареєструватися в тій громаді, яка надає цю допомогу.

Місцеві громади і бюджети не потрібно шантувати, підштовхувати до ризикованих витрат ані відшкодуванням пільг на комунальні послуги, ані на перевезення, ані навіть на оборону. Потрібно вести діалог і шукати компроміси.

Громади мають доцільно витрачати кошти на благоустрій та інші закупівлі, тому роль внутрішнього аудиту та громадського контролю як ніколи стає актуальною. Бюджетні регламенти, порядок збору пропозицій до бюджету, програмно-цільовий метод формування потреб, візуалізація бюджету, звітування - всі ці процеси нині можна вже готувати, апробувати і після перемоги широко застосовувати.

P.S. Поки готувалася стаття, у Верховній Раді зареєстрували законопроекти, які дозволяють органам місцевого самоврядування надавати фінансову та матеріальну підтримку сектору безпеки і оборони у період дії воєнного стану: №9559 від 04.08.2023 про внесення змін до Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування у період дії воєнного стану та №9560 від 04.08.2023 про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо підтримки органами місцевого самоврядування сектору безпеки та оборони.

Докладніше про Громадське Партнерство "За прозорі місцеві бюджети!":

ПРОДОВОЛЬЧИЙ ТЕРОР: ХРОНІКА ОБСТРІЛІВ ОБ'ЄКТІВ ЗЕРНОВОЇ ПОРТОВОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Після виходу РФ з Чорноморської зернової ініціативи російські військові вдалися до цілеспрямованих обстрілів об'єктів зернової інфраструктури в портах Одеської області. Станом на 23 серпня 2023 року відомо про щонайменше 8 атак на портову зернову інфраструктуру після виходу РФ із зернової ініціативи. Постраждали зернові термінали, склади та вантажні потужності портів Одеси та Чорноморська, а також дунайських портів в Ізмаїлі та Рені. Громадська приймальня УГСПЛ в Одесі, яка працює на базі Одеської обласної організації Комітету виборців України, проаналізувала хронологію обстрілів та їхні наслідки для глобальної продовольчої безпеки.

17 липня 2023 року РФ виходить з ініціативи з безпечного транспортування зерна та харчових продуктів з українських портів, також відомої як Чорноморська зернова ініціатива. Фактично готувати підґрунтя до зриву зернової ініціативи росія почала ще 11 липня, коли завдала потужного удару 22 дронами-камікадзе по портовій інфраструктурі портів Одеського району. Внаслідок атаки сталося займання двох припортових терміналів - зернового та паливного.

19 липня міністерство оборони РФ повідомило, що буде атакувати всі судна, які заходять в сторону українських портів. Останнє судно в рамках Чорноморської зернової ініціативи покинуло Одеський порт вранці 16 липня.

Вночі 18 та 19 липня військові РФ обстріляли

ракетами різних номенклатур та ударними дронами об'єкти портової інфраструктури, які були задіяні в Зерновій ініціативі. Зокрема, атаковані зернові термінали та портова інфраструктура в портах Одеси та Чорноморська.

Масштабний нічний удар 19 липня вивів з роботи значну частину зернової експортної інфраструктури порту Чорноморськ. Найбільше постраждала зернова інфраструктура міжнародних та українських трейдерів та перевізників Kernel, Viterra, CMA CGM Group.

За повідомленням компанії Kernel, під час атаки та пожежі у порту Чорноморська були частково знищені та пошкоджені 60 000 тонн зерна.

"Цей вантаж мав бути завантажений на вели-

котоннажне судно Alexis та вирушити до Китаю. Проте це судно понад 60 днів простояло у черзі "зернового коридору" і так не зайшло на навантаження до Чорноморська.

Світ вкотре недоотримав українську агропродукцію через саботаж "зернової ініціативи" і затримки інспекцій, викликані представниками Росії, зазначили в компанії.

20 липня військові РФ знову атакували ракетами "Калібр" і дронами "Shahed" Одесу та Одеський район. Внаслідок обстрілу пошкоджені та руйнувань зазнали об'єкти портової інфраструктури та складські приміщення приватного підприємства в Одеському районі.

Надалі російські військові перенесли удари на порти Придунав'я, логістика

яких стала альтернативним шляхом експорту українського зерна.

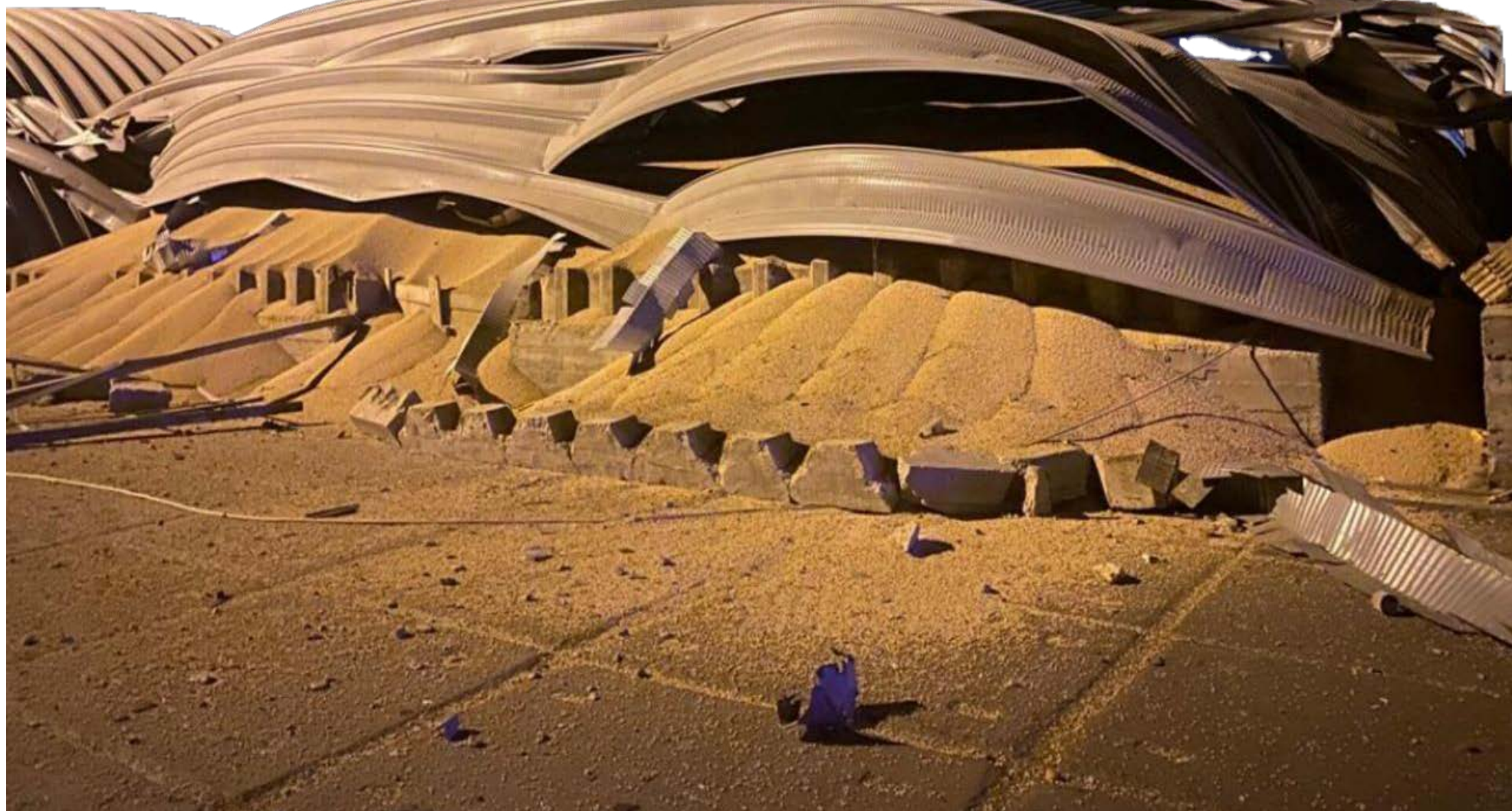
24 липня збройні сили РФ атакували портову інфраструктуру в районі міста Рені ударними дронами типу "Shahed". Внаслідок атаки пошкоджені та руйнувань зазнали щонайменше чотири зернових ангари, резервуари для зберігання олії та палива, адміністративне приміщення.

"Знищують порт", - повідомив нам о 5 ранку один з підприємців, який займається перевалкою зерна", зазначив голова Ренійської громади **Ігор Плехов**. Унаслідок цього удару лише компанія Kernel втратила 6 тисяч тонн складських потужностей, також було пошкоджено термінал з перевалки олії й втрачено майже одну тисячу

тонн соняшникової олії. За інформацією HotNews.ro із посиланням на Міністерство закордонних справ Румунії, внаслідок атаки на український порт Рені, розташований за кілька кілометрів від румунського Галаца, зазнало пошкодження і румунське судно.

За інформацією міністра розвитку громад, територій та інфраструктури **Олександра Кубракова**, в результаті атак на портову інфраструктуру півдня України тільки за перші 9 днів (станом на 26 липня) пошкоджено та частково знищено 26 об'єктів портової інфраструктури та 5 цивільних суден.

"Це може призвести не тільки до втрат української економіки, але й до серйозної продовольчої кризи у світі, зокрема, в таких гуманітарно чутливих регіонах як Африка та Азія", зазначив

міністр.

Міністерство закордонних справ України повідомило, що за цей період через атаки було знищено 180 тисяч тонн українського зерна.

Продовольчий терор РФ через обстріли портів півдня України продовжився.

2 серпня збройні сили РФ здійснили масовану дроніву атаку по об'єктах портової та промислової інфраструктури Ізмаїльського морського торговельного порту. Внаслідок обстрілу пошкоджень та руйнувань зазнали елеватор, зернові ангари, резервуари одного з ван-

тажних терміналів, виробничі, складські та адміністративні приміщення. Також суттєвих руйнувань зазнала триповерхова будівля морвокзалу та будівля ПрАТ "Українське дунайське пароплавство", ключового українського вантажоперевізника на Дунаї.

За інформацією міністра розвитку громад, територій та інфраструктури **Олександра Кубракова**, пошкоджено майже 40 тисяч тонн зерна, на які очікували країни Африки, Китай, Ізраїль.

16 серпня збройні сили РФ знову атакували дронами об'єкти портової та промислової інфраструктури Подунав'я. Внаслідок атаки порту Рені пошкоджень та руйнувань зазнали елеватор, складські приміщення, зерносклади, адміністративні приміщення та сільськогосподарська техніка. За інформацією першого заступника міністра аграрної політики та продовольства України **Тараса Висоцького**, через атаку також було втрачено 3-5 тисяч тонн продукції, вартість яких оцінюється мільйонами доларів.

Ще одна атака дронами Shahed-136/131 на портову інфраструктуру Ізмаїла відбулась вночі 23 серпня. Внаслідок атаки пошкоджень та руйнувань зазнали зерносклади та виробничо-перевантажувальний комплекс в Подунав'ї, зокрема, складські приміщення та адміністративні будівлі. За повідомленням компанії Нібулон, постраждала філія "Нібулону", сталися незначні пошкодження складських приміщень. Як зазначив міністр розвитку громад, територій та інфраструктури **Олександр Кубраков**, "росія системно б'є по зерновим ємностям і складам для зупинки агроекспорту. Лише за цю ніч на 15% була знижена експортна потужність порту Ізмаїл, до цього був порт Рені і 35 тисяч тонн знищено там зерна".

Системні атаки РФ на портові об'єкти та зернову інфраструктуру завдали суттєвих збитків в ціло-

му морській логістичній та сільськогосподарській сфері, в тому числі, яка була задіяна у Чорноморській зерновій ініціативі.

У виданні Forbes підраховували, що за період з 18 по 24 липня росія випустила в бік Одеської області щонайменше 75 ракет та близько 100 БПЛА. Внаслідок ракетних ударів було знищено понад 460 тисяч тонн зерна й кілька зернових терміналів.

Міністр розвитку громад, територій та інфраструктури **Олександр Кубраков** станом на 23 серпня 2023 року вказав, що це вже восьма за рахунком атака на портову інфраструктуру після виходу росії із Зернової ініціативи. Загалом за місяць атак на порти знищено 270 тисяч тонн зерна.

Управління ООН з прав людини застерігає про далекосяжні наслідки для прав людини від атак російської федерації на зернову інфраструктуру України. З 11 липня російська федерація здійснила 14 таких атак, вразивши зернові термінали, склади, портову інфраструктуру, промислове обладнання та адміністративні

будівлі.

Ці атаки також порушили глобальні лінії постачання продовольства України. Моніторингова місія ООН з прав людини в Україні підтвердила загибель чотирьох цивільних осіб і поранення 43 осіб внаслідок цих атак.

"Ці атаки спричиняють не тільки непомірні людські страждання та втрати для сімей, але й мають ширший вплив на засоби життєдіяльності, фермерів, громади та бізнес в Україні та поза її межами", - сказала **Даніель Белль**, голова Моніторингової місії ООН з прав людини в Україні.

Фото: ОК "Південь", Одеська обласна прокуратура, Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури

Публікація підготовлена Громадською приймальною Української Гельсінської спілки з прав людини у м. Одеса.

Громадська приймальня УГСПЛ у м. Одеса працює на базі Одеської обласної організації ВГО "Комітет виборців України" та надає правову допомогу постраждалим від війни за підтримки Програми Агентства США з міжнародного розвитку (USAID Ukraine - USAID Україна) "Права людини в дії", яка виконується Українською Гельсінською спілкою з прав людини.

МІФІЧНА НАЗВА: ІСТОРІЯ ОДЕСЬКОЇ АРКАДІЇ

"В Аркадії проїздом" - так називається оповідання О. Генрі, опубліковане в 1908 році. Щоправда, в оповіданні описуються події в одному з готелів на Бродвеї, що до Одеси (навіть до американської) не має жодного стосунку. Пропонуємо до уваги чергову публікацію Інтенда в рамках циклу з історії Одеси.

ХТО ПЕРШИЙ ДАВ НАЗВУ ОДЕСЬКІЙ АРКАДІЇ

У монографії **Якова Майстрового** перші згадки про Аркадію належать до кінця XIX століття. На той час так називалася одна з місцевих дач (побудована директором конки **Емілем Камб'є**). Тому було б логічно припустити, що ця дача дала назву місцевості.

Але чому **Еміль Камб'є** вибрав для своєї дачі таку назву? І хто уперше згадав слово "Аркадія" у контексті приморської балки біля Одеси, яка нині називається Аркадійська алея?

В "Одеському альманасу" за 1839 рік є мальовничий опис Одеси професора Рішельєвського ліцею **Костянтина Зеленецького** (переклад редакції):

„Весною у святкові дні найбільше поживаються дача А.С. Стурдзи. Тоді сім'євства іноземців середньої руки зїжджаються на неї... Чудовий вид цієї дачі. Грізні скелі, усіяні чагарниками та деревами, далекий протік вод, нарешті безліч гуляючих, розсіяних між деревами та чагарниками, за скелями та по скату прибережної гори - складає чудову картину, яка мимоволі приводить на думку золоті дні стародавньої Аркадії.“

Парк та пляж в Аркадії 1920-1930 роки

Але звідки "Аркадія" з'явилася в Одесі?

Назву "Аркадія" мала історична область Стародавньої Греції. Розташована ця область була на півострові Пелопоннес, а названа на честь героя давньогрецьких міфів Аркада, сина Зевса та німфи Каліпсо. Згодом топонім Аркадія перетворився на утопічну ідею ідеального місця, в якому панує мир та гармонія.

АРКАДІЯ: АНТИЧНІСТЬ-ВІДРОДЖЕННЯ XIX СТОЛІТТЯ

Вперше топонім Аркадія зустрічається у Гомера в Іліаді:

„Тих, хто в Аркадії жив, під узгір'ям Кіллени високим, Близько могили Епіта, в країні бійців рукопашних...“

"Аркадійський міф" набуває другого життя в епоху Відродження.

1504 року в Неаполі публікується пасторальна поема (роман) італійського письменника **Якопо Сандазара** "Аркадія".

Твір складається з 12 книг, у яких переплетені проза та вірші.

У своїй поемі **Сандазар** описує життя в Аркадії, населеній щасливими людьми.

У XVIII-XIX століттях в Європі знову стала модною античність. Так було й в Україні. В колекції старовинних листівок автора є екземпляр з гравюрою австрійського художника **Карла Швенінгера**, на якій зображена міфічна Аркадія, якою її бачив художник. І хоча на листівці немає вказівки на друкарню, в якій її було надруковано, з тексту листа на звороті видно, що вона була надіслана до Херсона.

Друга листівка у колекції з видами міфічної Аркадії була надрукована у видавництві Маркова, що розташовувалося у Києві на Хрещатику.

Але повернемося до одеської Аркадії.

Хоча й вважається, що Одеса офіційно була заснована в 1793 році (російські історіографи вважають в 1794 році), наше місто має античне коріння.

І навіть одна з інтерпретацій назви пов'язана із гомерівським Одіссеєм.

Античне коріння нашого міста часто проявляється в найнесподіваніших місцях. Гуляючи Одесою, можна зустріти практично весь пантеон стародавніх богів. Зображення Меркурія зустрічається найчастіше на будинках, які пов'язані з торгівлею. Нептун як

бог морів зображався на будинках, пов'язаних з морем та морською торгівлею. Гера, дружина Зевса, зображувалася на будинках як уособлення шлюбу, процвітання та багатства.

А один із затишних куточків нашого узбережжя отримав свою назву на честь міфічної Аркадії, де всі живуть щасливо.

Листівка з гравюрою австрійського художника Карла Швенінгера

Цілком можливо, що це поетичне порівняння замиської дачі (межі Одеси тоді були дещо іншими) і дало назву відомому одеському курорту. Принаймні, це перша знайдена письмова згадка, де цей район порівнюється з Аркадією.

З'явившись, таким чином, у 1839 році, топонім "Аркадія" відродився в 1890-х і настільки вписався в цей шматочок одеського узбережжя, що згодом одесити забули історію його походження. Складалося враження, що воно існувало завжди.

21 вересня 1935 року **Ісаак Бабель** напише у своєму листі (переклад редакції): "Живу в Аркадії, яка виправдовує свою давню назву".

Магія назви зберігала в Аркадії ідилічні настрої і в ХХ столітті.

До речі, вартість відпочинку на одеських приморських дачах була настільки високою, що **Володимир Жаботинський** 1911 року опублікував статтю "Про майбутнє Одеси", в якій написав наступне (переклад редакції):

„ ... заможна сім'я може заощадити не одну сотню рублів, якщо проведе літо замість Малої Фонтани на фірвальдштетському озері."

Вартість відпочинку на приморських дачах була справді неймовірною. Так, у 1901 році 4 кімнати з вигодами на дачі Вагнера здавалися за 250 рублів на місяць. Про це писали й путівники по курортах. Так, у путівнику на 1915-1916 рік читаємо стосовно Одеси: "Життя порівняно не дешево у місті та ще дорожче - у дачних місцях."

У 1930-х роках пацієнтів в Аркадії у закладі теплих морських ван лікували електричним стільцем.

Путівник "Одеські курорти" так описував цю процедуру: "Лікування починається з морської ванни, потім гідропатія - це коли після ванн вас обдають різними душами, укутуванням. Нагорі - роблять масаж, садовлять на "електричний стілець"..."

У цьому уривку йдеться про метод "фраклінізації", який використовувався у фізіотерапії того часу. Метод засновано на засто-

суванні постійного електричного поля в лікувальних цілях. Назву він отримав на честь **Бенджамена Франкліна**, який відомий своїм дослідом із запуску повітряного змія для вивчення атмосферної електрики.

Вихід на денну поверхню в Аркадійській балці товщі вапняку породив багато легенд про контрабандистів, які використовували катакомби для переміщення контрабанди.

Вперше про це написав журналіст **Григорій Захаров** в одній з одеських газет у 1929 році (переклад редакції):

„ У катакомбах, які мають безпосередні виходи до морського берега, ховалися колись морські пірати, вони звозили все награване добро в ці катакомби й тут ділили його між собою."

Згодом ця легенда трансформувалася на більш яскраву історію. Згідно з трансформованою легендою, колись катакомби в Аркадії були розташовані таким чином, що з моря можна було зайти в них човном. Цим і користувалися одеські пірати, щоб ховати на катакомбах награване.

Автор: **Дмитро Жданов**

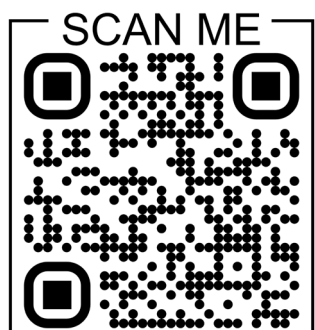
Листівки з колекції автора

Інтент започаткував цикл публікацій про цікаві історичні факти нашого краю.

І перший матеріал про відомого козака **Семена Пилиповича Гурка**, чиє ім'я носить одна з найдовших вулиць міста - Семена Палія.

В Лузанівці у 2007 році патріотична громадськість Одеси, зокрема козацькі організації, встановили на честь перемоги Семена Палія на місці Пересипа пам'ятний хрест. Проте небагато одеситів знають, що це за людина, чим відома та що робила в землях теперішньої Одещини.

Читайте матеріал за посиланням:

Заклад морських ванн в Аркадії

Аркадія 1920-1930 роки

Ресторан Сігала та аркадійська конка

"ЗАХІД ДІЄ ВІД ПОЧУТТЯ ПРОВИНИ ДО УКРАЇНИ, АЛЕ ДОВГО ВОНО ТАК НЕ ЇЗДИТЬ", -

ПОЛІТОЛОГ ОЛЕГ СААКЯН

В Одесі відбулася дискусія "Трансформація українського Півдня під впливом війни", яку організували Одеська обласна організація ВГО "Комітет виборців України" та "Національна платформа стійкості та згуртованості Надчорномор'я: трансформація регіону під час війни". Саме тому до нашого регіону завітав Олег Саакян - політолог, співзасновник Національної платформи стійкості та згуртованості. В інтерв'ю Інтенту він розповів про зміни в українському суспільстві, бачення Заходом подальшого розвитку воєнної ситуації та розбудову майбутнього.

Відбулася дискусія "Трансформація українського Півдня під впливом війни". Яка мета таких заходів?

Вони потрібні для того, щоб зустрітися тим, хто у різних бульбашках займається волонтерством, експертною роботою, розвитком. Бо війна створює ситуацію, у якій тили мають не зраджувати фронт і тримати свою оборону в частині розвитку, забезпечення, швидкого відновлення від обстрілів. Одесі це добре відомо. Такі заходи потрібні, щоб синхронізувати годинники та випрацювати порядок денний, який об'єднуватиме зусилля різних суб'єктів.

Одеса після повномасштабного вторгнення - зовсім інше місто. І тут важливо подивитися, відрефлексувати, зрозуміти: як зміниться економічна та соціально-демографічна структура регіону, а також, яке місце Одеси в процесах національної самоідентичності. Сьогодні ми стикаємось із ситуацією, коли нам потрібно пере-відкривати країну наново, вона буде іншою.

Якою Одеса постає у вашому інфополі та асоціаціях?

Одеса часто лунає у загальнонаціональному інфополі, як з хорошими, так і з поганими новинами. Образ Одеси зараз - обстріли, а друге, що лунає у публічному просторі, як місто українізувалося, у правильному розумінні слова. Це процес ізсередини. І Одеса продемонструвала, як під тиском ззовні ця регіональна ідентичність йде не в протиположну національній, а в доповнення. Повноцінне розкриття міста можливе тільки в загальноукраїнських рамках. Одеса зізналася собі, що вона - це Україна.

Вперше я бачив, як це відбувається, у Донецьку у 2014 році. Донецьк силами активістів, студентів, самооборони місяцями утримував росіян і відтерміновував захоплення регіону. Донецьк маніфестував, що він - Україна, він нікого не кличе і захищати нікого не потрібно. Ось коли я побачив перші кадри з Одеси, мені згадався цей досвід.

Чи фіксуєте зменшення рівня консолідації українського суспільства?

Не консолідація падає, а активне її проявлення. Як тільки відбувається кризова ситуація, бачимо сплеск реактування. Це рутинізація та розподіл сил. Не може суспільство жити в режимі спринту всю марафонську дистанцію. Воно просто вигорить.

Суспільство живе травмою, у кожного, хто має сумління, є почуття провини у різних виглядах. Частина людей починає

дистанціюватися. Вони продовжують допомагати, але роблять це за замовчуванням, менш публічно.

У нашому соціологічному дослідженні дві третини респондентів відзначили, що готові терпіти тяготи війни рік і довше, а не готові взагалі - близько 11-12%.

У суспільства немає рожевих окулярів. Ми вчимося жити воєнним табором. Виклик - не залишитися ним після війни. Поки я бачу доволі позитивну динаміку. І на це впливає той факт, що частина країни була у війні з 2014 року, бо ми маємо певну резистивність та адаптивність. Ми не відросли ти самі рога і копита, як у нашого ворога, а можемо сміливо дивитись у дзеркало, бачити там людське обличчя.

Як змінюються питання людей, які ставлять вам?

Суспільство вже не готове толерувати кричущі випадки корупції, політичного невігластва, безвідповідальності або зухвалої поведінки. Я бачу, що кипіння підіймається. Ми не вміємо домовлятися, але маніфестуємо свою дум-

ку. Кожен на індивідуальному рівні каже: "Я не згоден, я буду сперечатись, не боюсь і готовий заявляти". Це запобіжник від будь-якого тоталітаризму.

Ці політичні баталії проводяться у публічному просторі, немає погромів та мордобойів. Врешті решт країна на-

повнена зброєю, багато людей має ПТСР. Війна знижує цінність людського життя, коли ти постійно зіштовхуєшся зі смертю. Проте у цих умовах ми не бачимо розбою насилля. Це говорить про те, що ми як суспільство значно доросліші, ніж самі про себе думали.

Чи не втомився західний світ спостерігати за боротьбою демократії проти тоталітарного світу?

Це питання про цінності. Будапештський меморандум - угода. Її духом було те, що Україну захистять від агресії. Якщо світ ціннісний, то треба діяти по духу цієї домовленості. Якщо світ не живе цим, тоді він може сказати: ви ж знали, що підписували. Це той складний виклик, який постав перед Заходом.

Захід діє від відчуття провини стосовно України, та ми вдало апелювали до цього. Але довго воно так не їздить, бо людям дуже не подобається відчувати провину.

Люди розуміють, що цей рахунок безмежний, а його закінчення - перемога над росією. Захід боїться перемоги України над росією, бо ніхто не знає, що таке переможена росія. Частина кричить, що рука потягнеться до ядерної зброї, інші - що вдарить по території НАТО і прийдеться воювати. Є ще думки, якщо росія розвалиться, то це призведе до експорт-хаосу або ж дестабілізації цілої низки регіонів Середньої Азії. Завершити російсько-українську війну та отримати ще 10 війн - світ не зацікавлений. Це зокрема та позиція, з якої виходять США, тому будь-яка підтримка проходить групу по аналізах ситуаційних ризиків. Кожне рішення аналізують на предмет ескалації ситуації та критичності впливу на росію. І весь час намагаються усереднювати ситуацію, щоб було боляче, допомогло Україні, але не стало причиною незворотних кроків з боку росії.

Зараз сиплеться героїчний образ України, який базувався на одному: "Україна не здалася". Всі очікували, що країна буде розгромлена, а ми сказали: "Ні!". Президент сказав: "Снаряди, зброя, а не таксі", - суспільство будувало барикади, озброювалось, танки зустрічали ледь не голіруч, зброя в Києві була роздана під ксерокопію паспорта. Влада, яка не боїться озброїти своє суспільство у столиці, говорить про те, що вона не боїться свого народу. За рік в цьому героїчному сюжеті мала бути розв'язка.

Тому зараз українська влада має знайти новий образ, який показував би героїчність в довгу дистанцію і викликати захоплення. Тоді ситуація зміниться.

Знову відкотитись до ситуації зручної Україні - найгірше. Це неефективно, ми такі були - всі роки протистояння з росією намагалися нікого не дражнити, бути чемними та зручними. Зрештою це привело нас до ситуації повномасштабного російського вторгнення.

Відсутність виборів загрожуює демократичним інституціям країни?

Навпаки, якщо ми підемо на вибори в умовах війни, то це загроза демократичним інституціям. Змагальний процес, списки виборців, голосування та його верифікація. Це складна історія. Чи будуть ці вибори легітимні в очах суспільства? А чи не буде зловживань? Я не уявляю собі, як можна в цій ситуації довести вибори до завершеності.

Кривавою ціною Україна демонструє світу, що ми не просто місце на карті, а ми держава та нація зі своїми цінностями, сильними та слабкими сторонами. І зрештою ми не пересічна нація для європейської історії, що ми підтверджуємо вчергове, коли історія Європи пишеться на нашій території. У історії інших чорнил крім крові немає.

Чому важливо підходити до концепції відновлення у межах всієї країни?

По-перше, воює вся держава, і зміни відбуваються всюди. Немає регіонів, яких би це не торкнулося.

По-друге, регіони несуть навантаження різного типу. Різні промисловості та різний розвиток, міграція.

По-третє, є речі, які нам необхідно відновлювати. На Заході під цим розуміють повоєнне відновлення. Я виступаю проти цього слова, бо для мене це про "вразили-відновили" під час війни, про тут і зараз. А нам необхідна розбудова.

Зараз путін проводить криваву операцію по декомунізації. Він знищує матеріальний і нематеріальний спадок радянського союзу, наприклад, пострадянський олігархат. Його не буде, бо він формувался на розпилі радянської інфраструктури, яку приватизували.

Ми маємо будувати нову країну, а от в якому стилі - це питання. Ми маємо перевинаходити Україну і зрозуміти, якою вона є у 21 столітті. Якщо ми говоримо про розвиток, то про Україну в цілому і, наприклад, яке місце Одеси в Північночорноморському макрорегіоні та загально-

національних процесах.

Якою має бути співпраця бізнесу та держави у концепції відновлення?

Держава - це і є бізнес, який є партнером і гравцем влади - один організм. Залучення чи не залучення бізнесу - радянський пережиток, де партійна номенклатура вирішує: "А ми будемо спекулянтів пускати чи ні?". Бізнес реагує на багато викликів швидше, ніж будь-хто, і він кровно зацікавлений у розвитку економіки. Без підприємців говорити про майбутнє чогось - дурня.

З чого починати українську реформацію і коли починати?

Вона відбувається.

Те, що країни робили за десятиліття, ми подекуди робимо за роки, а те, що століття складалось у людей, - у нас за одне покоління. Історія живе трошки іншими дистанціями. Суспільні зміни не відбуваються із сьогодні на завтра. Є наукова дилема трьох часів, яка говорить, що економіку змінити можна десь за 6 років, правову модель - за 6 місяців, а культуру - до 36 років.

Більша частина того, чим ми живемо, не унормується законодавчо. Ми живемо неписаними правилами та практиками: як звикли, як навчили, як думаємо. Коли у населення зона відповідальності завершується дверима власних квартир, що тоді говорити. А там за дверима, то хтось має робити: держава, суспільство. Можна обирати скільки завгодно слуг чи не слуг народу, але якщо ви не готові бути хазяїнами, артикулювати свій інтерес, співпрацювати, нести свою відповідальність, то тоді ми маємо зрештою радянську і пострадянську політичну культуру.

Нову українську культуру тільки починаємо бачити у малих проявах. Це ще не критична маса населення. Ми можемо це побачити через не зовсім коректний, але маркер: перехід на українську. Скільки людей відчувало потребу перейти на мову? І потім повномасштабне вторгнення.

Частина людей, які до того нічого проти українського не мали, але спілкувались російською, бо не бачили сенсу робити вольове зусилля. А тут вони його зробили, і перейшли.

Як у контексті відновлення працювати з людьми, які були в окупованих регіонах з 2014 року?

Звісно, нам потрібно буде працювати не тільки над інфраструктурним відновленням, а й над соціальною тканиною. Ті, хто залишалися там, жили у специфічному резерваті. Відчули на собі знущання російської пропаганди та адміністративної машини. Далеко не всі були за росію чи чекали її.

На біду Сходу України ми не могли тоді встати та захиститися, росія дуже близько і десятиліттями вкладалася в інфраструктуру окупації. Те, що вдалося Донецьку та Луганську повстати та відвернути на себе росіян, дало час Дніпру, який зміг оговтатися і швидше змобілізуватися. Це вдалося і в Маріуполі, куди мігрувала значна частина з Донецька.

В росії не очікували, що зустрінуть спротив навіть у Донецьку та Луганську. Вони думали, що спротив буде десь на Полтаві, або взагалі не очікували ніде. 24 лютого показало, що вони навіть зараз не зрозуміли, що 8 років воюють з найбільшою по території, за кількістю армії країною Європи, і по відсотку тих, хто має бойовий досвід у світі. І вони вирішили парадним маршем захопити її - невірні ідіоти.

Повертаючись туди (на деокуповані території - Ред.), нам потрібно відновлювати соціальну тканину. Для цього є перехідне правосуддя, яке має бути зрозумілим для широкого загалу. Це про те, що у кризових ситуаціях стандартне правосуддя не діє. Держава не змогла виконати свої функції та громадянин був вимушений діяти в обставинах, як міг. Хтось залишився, сколаборував.

Були цікаві приклади після Другої світової війни. Коли звільнялися села, то казали, що ось коваль - колаборант, бо німцям у чомусь допомагав. Але ж село без коваля загнеться. І село ставало горою за нього, бо іншого немає. Ми будемо стикатися з такими випадками.

Адміністративна вертикаль відновлення - кадровий резерв, який має зайти. На цих територіях політичний процес потрібно відновити, як і дати відчуття громадянина, який впливає на процеси. Починати треба з рівня самоорганізації населення на рівні ОСББ.

Без наявності громадянської культури та нормального життя говорити про політичне - неможливо. Є великий ризик перетворити це в заповідник окремих фінансових, бандитських чи політичних груп. Так відбулося після розпаду союзу, коли Донбас став соціокультурним політичним заповідником. Заводи від держави перейшли в руки конкретним олігархам, а люди як ходили строем на заводи, так і продовжили.

За яку свободу борються українці?

Для мене, свобода в Україні має два прояви: вільна та свободна людина. Воля - внутрішнє відчуття, а свобода - зовнішній прояв. Умовно кажучи, українця можна закувати в кайдани, але він залишиться вільною людиною, хоч і не свободою. А може бути навпаки. Українець бореться за свободу, як за гармонію своєї волі та зовнішньої свободи.

Коли напала росія, сказала, що вони нас знищать та підкорять. Для українця забрати його свободу - це його знищити. Тому ми бачимо, як добродії, священники, корупціонери, бандити, поліціанти, архітектори, студенти - всі стали на захист України. Тому що відчуття свободи для українця - є цінним. Звідти та незламність, стійкість, хоробрість, бо українець розуміє, за що він воює. І це не сантиметри землі та навіть не життя людей, а свобода. Бо без неї для українця починає втрачати сенс навіть життя.

ПЕРЕГЛЯНУТИ ІНТЕРВ'Ю З ОЛЕГОМ СААКЯНОМ, А ТАКОЖ ІНШИМИ УКРАЇНЦЯМИ ТА УКРАЇНКАМИ, ЯКІ ЗМІНЮЮТЬ КРАЇНУ НА КРАЩЕ, МОЖНА НА НАШОМУ КАНАЛІ:

УРЯД ВИДІЛИТЬ МАЙЖЕ 5 МІЛЬЯРДІВ НА 133 РЕГІОНАЛЬНІ ПРОЄКТИ

З Фонду ліквідації наслідків збройної агресії РФ (Фонд ліквідації) буде виділено 4,77 мільярда гривень на реалізацію 133 регіональних проєктів відновлення, а також на закупівлю пріоритетних видів спецтехніки. Відповідне розпорядження було ухвалено на засіданні уряду, - повідомляє пресслужба Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України.

Затверджені проєкти відновлення були розглянуті в липні, під час другого засідання Міжвідомчої робочої групи під головуванням віцепрем'єр-міністра з відновлення України, міністра розвитку громад, територій та інфраструктури України **Олександра Кубракова**.

"Фонд ліквідації дозволяє громадам подавати на розгляд всі проєкти відновлення, які є для них критичними. Пріоритет надається тим проєктам, які дозволяють забезпечити мешканців постраждалих територій житлом, об'єктами цивільного захисту, а та-

кож надавати базові комунальні та освітні послуги, послуги охорони здоров'я. Це все формує умови для повернення повноцінного життя в постраждалі громади, що і є головним завданням проєктів критичного відновлення", - зазначив **Олександр Кубраков**.

За результатами другого засідання Міжвідомчої робочої групи найвищий пріоритет отримали:

- проєкти з відновлення пошкоджених або зруйнованих об'єктів, переважна кількість яких - багатоквартирні житлові будинки,

- облаштування захисних споруд цивільного захисту,

- об'єкти водопостачання та водовідведення, необхідність реалізації яких спричинена наслідками підриву Каховської ГЕС,

- об'єкти для забезпечення житлом ВПО та осіб, які його втратили внаслідок збройної агресії.

Додатково майже 550 мільйонів гривень буде виділено на відновлення та створення резервних потужностей об'єктів теплопостачання.

Крім того було вирішено

спрямувати кошти Фонду ліквідації на закупівлю пріоритетних видів спецтехніки (екскаватори-навантажувачі, сміттєвози, автовежі, самоскиди та автокрани) для Донецької, Сумської, Херсонської та Чернігівської областей.

За результатами першого засідання Міжвідомчої робочої групи Уряд затвердив виділення 6,6 мільярда гривень на регіональні проєкти. Таким чином, в цілому на реалізацію проєктів, спрямованих на ліквідацію наслідків збройної агресії, буде розподілено 11,4 мільярда гривень коштів Фонду.

СТАРТУВАЛА КАМΠΑНІЯ "МОЛОДЬ У МІСЦЕВОМУ САМОВРЯДУВАННІ"

Всеукраїнська громадська кампанія "Атестація депутатів місцевих рад", координатором якої є Одеський Комітет виборців України, запустила першу хвилю кампанії "Молодь у місцевому врядуванні".

Як інформує пресслужба "Атестації", молодь з Вінниці, Запоріжжя, Миколаєва, Рівного, Хмельницького і Чернігова долучається до активної співпраці з місцевими депутатами та вивчення діяльності органів місцевого самоврядування.

Кампанія передбачає зустрічі молоді з місцевими депутатами, навчальні візити до міських рад та спілкування із секретарем ради, участь у моніторингових візитах до депутатських приймальень під час здійснення прийому громадян, а також участь в інтелектуально-просвітницьких іграх щодо місцевого самоврядування.

У межах кампанії молоді люди дізнаються про те, що таке місцеве самоврядування, хто такі місцеві депутати і чим вони займаються, а також, як вплинути на місцеву владу та реалізувати свої мрії.

Докладніше про громадську кампанію "Атестація депутатів місцевих рад" можна дізнатися за посиланням:

NED National Endowment for Democracy
Supporting freedom around the world

ЯКИМ МАЄ БУТИ АДМІНЗБІР У ЦНАПАХ

Станом на зараз надходження від адмінзбору покривають у кращому випадку близько 30% від загальних витрат на утримання Центрів надання адміністративних послуг. Як можна покращити цю ситуацію, - читайте у матеріалі Марини Ройко, начальниці відділу забезпечення надання адміністративних послуг Здолбунівської міської ради (Рівненська область), підготовленому для Громадського Партнерства "За прозорі місцеві бюджети!".

Закон України "Про адміністративні послуги" був ухвалений 6 вересня 2012 року. Саме з цього часу почалася перша хвиля створення Центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП) як новітнього утворення, яке забезпечує антикорупційну складову під час спілкування держави/ОМС та громадян.

Спочатку створення Центрів було не обов'язковою умовою, а добровільним рішенням громад. Але успішна робота показала, що вони дійсно створюють сервісну державу, в центрі якої - людина. Громадяни, маючи альтернативу у вигляді звернення до Центру або безпосередньо до суб'єкта надання послуг, найчастіше обирали саме Центри завдяки їхній прозорості, доступності, зручному сервісу, привітному й фаховому персоналу.

Стрімкий розвиток Центрів призвів до того, що вони стали серцем громади, де надаються найнеобхідніші послуги для громадян, застосовується принцип безбар'єрності, адміністратори знають усе

і допомагають розібратись у будь-якому питанні, з яким звертаються заявники, навіть якщо це питання не входить до компетенції Центру.

Карантин та повномасштабне вторгнення довели, що Центри можуть дуже швидко трансформуватися під обставини та забезпечувати громадян відповідних територій послугами, які є необхідними "тут і зараз".

Держава постійно розширює повноваження Центрів щодо кількості послуг чи забезпечення певних сервісів, але все фінансове забезпечення лягає на місцеві бюджети.

Більшість послуг, що надаються у Центрах, є безкоштовними, і лише близько 10% - платними. Але безоплатність послуг - це умовне поняття, адже априорі безкоштовних послуг не існує. Вони є платними, але не для особи, яка звертається, а для бюджету (обслуговування реєстрів, амортизація обладнання, витрати на комунальні платежі, заробітна плата).

Аналізуючи платні адміністративні послуги, стає зрозумілим, що суми вже давно втратили свою актуальність та потребують перегляду. Як, наприклад, сплата держмити у розмірі 85 копійок при сплаті банківської комісії від 5 до 100 гривень (в залежності від банку), або держмити за видачу паспорта громадянина України у разі обміну замість втраченого чи пошкодженого - 34 гривні.

Звичайно, Центри - це не комерційна структура, але надходження від адмінзбору наразі покривають у кращому випадку близько 30% від загальних витрат на утримання ЦНАП.

Покращити ситуацію щодо "окупності" Центрів та забезпечити сталий розвиток ЦНАПів зможе Закон України "Про адміністративний збір". Законопроект зареєстровано 16 листопада 2020 року, але, на жаль, він і досі лишається проєктом.

Завдяки активним народним депутатам питання перегляду плати за

адмінзбір активізувалось, і законопроект №4380 наразі доопрацьовується, тож є шанси, що він стане законом. Проте враховуючи, що проєкт писався у 2020 році, після чого відбулося багато змін, деякі норми вже втратили актуальність.

Чого чекати від нового закону, якщо його буде ухвалено?

Громадянам - відкритості і прозорості платежів, обґрунтованості визначення розмірів адміністративного збору і, зрештою, законності стягнення плати.

Адміністративний збір має повністю або частково компенсувати державі та/або територіальній громаді витрати на надання адміністративної послуги.

Проте одразу хочеться сказати про те, що ця норма тягне за собою великий прошарок роботи майже всіх міністерств, бо прорахувати собівартість послуг - справа не легка, але врешті-решт це призведе до того, що ЦНАПи стануть більш спроможними.

ЯК ОТРИМАТИ АЛІМЕНТИ, ЯКЩО БОРЖНИК ПЕРЕБУВАЄ НА ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНІЙ ТЕРИТОРІЇ

Унаслідок збройної агресії РФ певні території на Сході та Півдні України тимчасово опинилися під окупацією. Не всі громадяни мали змогу виїхати. Проте війна і тимчасова окупація не впливають на обов'язок батьків утримувати своїх дітей. Адвокатка та юрист приймальні Української Гельсінської спілки з прав людини в м. Одеса Юлія Лісова і Артем Таукач розповіли, як отримати аліменти від особи, що перебуває на непідконтрольній Україні території, та які гарантії дає держава щодо надання дитині матеріального забезпечення.

Розпочнемо з того, що у разі якщо боржник перебуває на непідконтрольній Україні території, то стягнути з нього аліменти неможливо. Але не впадайте у відчай. Пропонуємо розглянути варіанти, як все-таки можна реалізувати право на отримання матеріальної допомоги для дитини.

З 26 березня 2022 року набув чинності Закон України "Про внесення зміни до розділу XIII "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про виконавче провадження", відповідно до якого забороняється відкриття виконавчих проваджень та вжиття заходів примусового виконання рішень на території адміністративно-територіальних одиниць, які тимчасово окуповані внаслідок військової агресії РФ, у період такої окупації.

Отже, доведеться чекати звільнення території або іншого рішення від держави. Проте, якщо ще немає судового рішення чи наказу про стягнення аліментів, то можна його отримати вже зараз. Тоді буде все необхідне, аби його виконати й стягнути аліменти, коли міста будуть деокуповані.

Як було вказано, є два способи звернення до суду для стягнення аліментів:

1. із заявою про видачу судового наказу;
2. зі зверненням з позовною заявою.

Заява про видачу судового наказу передбачає стягнення аліментів у розмірі:

- на 1 дитину - однієї чверті;
- на 2 дітей - однієї третини;
- на 3 і більше дітей - половини заробітку платника аліментів, але не більше 10 прожиткових мінімумів на дитину.

Наказне провадження вважається спрощеним і більш швидким. При цьому суд розглядає справу без виклику сторін до суду. Суд вирішує справу на підставі доданих до заяви документів і за результатами розгляду видає судовий наказ. Після отримання судового наказу позивач може пред'явити його виконавчій службі для примусового виконання рішення.

Позовна заява про стягнення аліментів дозволяє визначити розмір аліментів у грошовій сумі або у частці від доходу одного з батьків. При цьому розгляд справи відбувається з викликом сторін до суду. Рішення суду не є виконавчим документом і при виникненні необхідності стягнення аліментів позивачеві треба отримати виконавчий лист.

Є ще одна можливість стягнути аліменти з боржника, який проживає на тимчасово окупованій території. Але це можливо тоді, коли особа заборгувала аліменти за понад 3 місяці й у неї на підконтрольній Україні території є грошові активи, доходи або майно.

Щоб визначити перелік такого майна і джерела доходів боржника, потрібно звернутися до держав-

ного виконавця. Державний виконавець зробить запит для отримання інформації про наявність та розмір доходів боржника на підконтрольній Україні території, його місце роботи, наявність банківських рахунків, зокрема депозитів, наявність права власності на об'єкти нерухомості, земельні ділянки, транспортні засоби.

Ще один шанс стягнути аліменти з такого боржника - це якщо боржник повернеться на підконтрольну Україні територію та зареєструється як внутрішньо переміщена особа. У такому разі він стане на облік щодо отримання соціальних виплат або працевлаштується, і державний виконавець може подати запити до державних органів з метою розшуку такого боржника.

Варто зазначити, що в Україні діє Порядок призначення та виплати тимчасової державної допомоги дітям, батьки яких ухиляються від сплати аліментів, не мають можливості утримувати дитину або місце проживання їх невідоме.

Тимчасова допомога призначається з урахуванням матеріального стану сім'ї, в якій виховується дитина, в розмірі, що дорівнює різниці між 100% прожиткового мінімуму для дитини відповідного віку та середньомісячним сукупним доходом сім'ї в розрахунку на 1 особу за попередні 6 місяців, але не менше 50% прожиткового мінімуму.

Тимчасова державна допомога призначається у разі, коли:

- відомості про одного з батьків внесено до Єдиного реєстру боржників у зв'язку з несплатою ним аліментів;
- один з батьків перебуває під арештом, слідством, на примусовому лікуванні, у місцях позбавлення волі, якого визнано в установленому порядку недієздатним;
- місце проживання одного з батьків не встановлене.

Для призначення тимчасової допомоги один із батьків подає до органу праці та соціального захисту населення за місцем проживання:

- заяву за формою, затвердженою Мінпраці;
- копію свідоцтва про народження дитини;
- декларацію про доходи та майновий стан осіб;
- довідку про доходи в разі зазначення в декларації доходів, інформація про які відсутня в ДПС, Пенсійному фонді України, фондах соціального страхування та згідно із законодавством не може бути отримана за відповідним запитом органу соціального захисту населення.

Залежно від підстав, на яких призначається тимчасова допомога, додатково подаються:

- заява, складена у довільній формі, що містить відомості, які дають змогу ідентифікувати одного з батьків, а також відомості про номер судової справи або дату ухвалення судового рішення;

- копія рішення суду (виконавчого листа) про стягнення з одного з батьків аліментів на дитину;
- довідка про здійснення стосовно одного з батьків кримінального провадження або про його перебування на примусовому лікуванні, у місцях позбавлення волі, визнання його в установленому порядку недієздатним, а також перебування на строковій військовій службі;
- повідомлення органу внутрішніх справ про те, що місце проживання одного з батьків дитини не встановлено.

Заява з необхідними документами та/або відомостями може бути подана в електронній формі засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг.

Рішення про призначення або відмову приймається органом праці та соціального захисту населення протягом 10 календарних днів після надходження усіх необхідних документів.

Більше правових консультацій на сайті Одеської обласної організації ВГО "Комітет виборців України":

Одеська громадська приймальня УГСПЛ надає правову допомогу постраждалим від війни за підтримки Програми Агентства США з міжнародного розвитку (USAID Ukraine - USAID Україна) "Права людини в дії", яка виконується Українською Гельсінською спілкою з прав людини.

У світі USAID є однією з провідних установ у сфері розвитку, яка виконує роль катализатора цих процесів та допомагає досягати позитивних результатів. Діяльність USAID є проявом доброчинності американського народу, а також підтримує просування країн-отримувачів допомоги до самостійності та стійкості та сприяє забезпеченню національної безпеки та економічного добробуту США. Партнерські стосунки з Україною USAID підтримує з 1992 року; за цей час, загальна вартість допомоги, наданої Україні з боку Агентства, склала понад 3 мільярди доларів США. До поточних стратегічних пріоритетів діяльності USAID в Україні належать зміцнення демократії та механізмів досконалого врядування, сприяння економічному розвитку та енергетичній безпеці, вдосконалення систем охорони здоров'я та пом'якшення наслідків конфлікту у східних регіонах.

Для того, щоб отримати додаткову інформацію про діяльність USAID, можете звертатися до Відділу зв'язків з громадськістю Місії USAID в Україні за тел. +38 044 521-57-53.

ЯК ПІДГОТУВАТИ ОСЕЛЮ ДО ЗИМИ

Українці набули певного досвіду під час непростої зими 2022-2023 років. Прогнозувати, якою буде зима 2023-2024 років, - важке та невдячне завдання. Експерти рекомендують єдине - підготуватися до найгіршого сценарію навіть у тому випадку, якщо він не станеться. Інтент публікує серію матеріалів про те, як підготуватися до зими. Перший з них про тепло.

Готуватися необхідно вже зараз із простої причини. З настанням холодів та можливими аваріями систем життєзабезпечення попит на товари, які стануть необхідні, моментально зросте, що спричинить їх подорожчання.

Якщо подбати про їх купівлю завчасно, можна істотно заощадити.

ПРИВАТНИЙ БУДИНОК ЧИ КВАРТИРА?

Попередня зима показала переваги приватного будинку над квартирою в багатоповерхівці. Можливості ширші, проте треба звернути увагу на декілька моментів.

Популярним рішенням минулої зими були буржуйки. Їх експлуатація потребує дотримання певних правил безпеки, зокрема, не притуляти до стіни та встановити на металевому листі. Із мінусів - буржуйка не тримає тепло і споживає багато палива.

Якщо у будинку твердопаливний котел, він потребує безперебійного електропостачання. Якщо не буде світла - не буде і тепла. Тому до котлів додатково потрібен генератор, який працює на дизелі чи бензині та може використовуватися лише на вулиці.

Згодяться муровані печі та каміни, а їжу можна приготувати на мангалі або просто на вогнищі на подвір'ї.

У квартирі додатковий арсенал засобів полегшити собі життя не такий великий, але заздалегідь можна потурбуватися про утеплення.

Можна зменшити вихід тепла з дому через двері та вікна. Зокрема, утеплити дерев'яні рами, заклеїти стики малярним скотчем або відрегулювати пластикові вікна на зимове щільне закриття.

Важливо перевірити зовнішню ізоляцію вікон. Якщо потрібно - поновити монтажну піну й силікон (довкола рам, а також під зовнішніми та внутрішніми підвіконнями).

Інший важливий момент - батареї, особливо ті, які розташовані у нішах, бо стіна там тонша. Варто придбати ізоляцію алюфом, яку можна помістити між стіною та батареєю. Таким чином тепло відбивається всередину помешкання й менше гріє зовнішню стіну.

Якщо ви мешкаєте у старому будинку з високими стелями, то є рекомендація розміщувати під стелею спеціальні вентилятори, які повертатимуть тепле повітря донизу.

ЯК ОБІГРИТИ КВАРТИРУ, ЯКЩО ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ ВІДСУТНЄ ТРИВАЛИЙ ЧАС

Для того, щоб у разі відключення опалення без електрики створювати час від часу маленькі автономні джерела тепла, радимо наступне.

Підготуйте чистий просіяний пісок, велике каміння або цеглини, які ви можете нагрівати на газу або на вулиці на дровах.

На старій чавунній сковороді нагрійте носій (пісок, камінь, цеглину) і занесіть до кімнати, поставте на цегляний "постамент", зверху накрийте іншою сковородою. Така конструкція деякий час віддаватиме тепло в кімнату.

Важливо, що таку "теплушку" варто поставити в маленькій кімнаті, де ви будете проводити більшість часу або спати. Щільно зачиняйте двері до цієї кімнати - бережіть тепло.

А якщо гарячий пісок засипати в полотняний мішечок чи стару шкарпетку і щільно зав'язати, можна класти її в ліжко у якості грілки.

Власне, класичну водяну грілку теж можна класти в ліжко. Якщо немає грілки, гарячу воду (не окріп) заливати можна в скляні або пластикові пляшки. Лягаючи в нагріту постіль, ви відразу зігрієтесь.

Пам'ятайте, що користування генератором, буржуйкою або нагрівання носіїв несе додаткові ризики. Насамперед подбайте про пожежну безпеку. **Обов'язково придбайте вогнегасник.**

Як убезпечити себе під час використання генераторів:

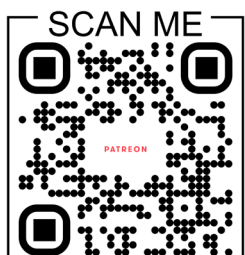
Як підготувати до зими електрику оселі:

ПІДТРИМАЙ НА ПАТРЕОНІ

Допоможи нам тримати оборону на інформаційному фронті!

patreon.com/intentpress

ДОЛУЧИТЬСЯ ДО СОЦМЕРЕЖ

Підпишись та розкажи друзям, поділись постом про те, як підтримати незалежну журналістику.

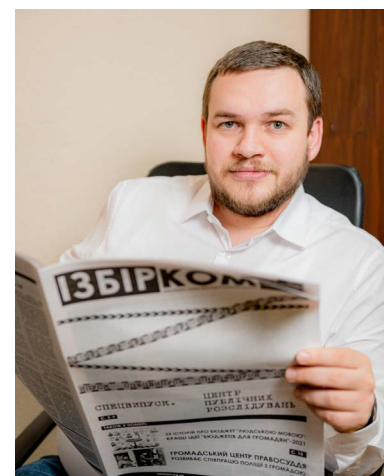
Ми у facebook:
facebook.com/intentUA

Ми у telegram:
t.me/intentpress

Ми в instagram:
instagram.com/intent.press

Ми у twitter:
twitter.com/intent_press

Ми у YouTube:
youtube.com/@intentpress

Газета "Інтент" ("ІзбірКом")

Засновник - Одеська обласна організація Всеукраїнської громадської організації

"Комітет виборців України"

Свідоцтво №ОД 1413-284-Р

Головний редактор: Болган В.С.

Адреса редакції:

65091, м. Одеса, вул. Садиківська, 25

Телефон: (048) 737-38-98

Електронна пошта: odesakvu@cvu.od.ua, cvu.od.ua, intent.press, cpi.org.ua, attestation.in.ua, museum.izbirkom.org.ua

Надруковано в СПД Майстер О.А. Наклад - 24 000 прим.